

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

Назва курсу	Психологія
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Інститут морально-психологічного забезпечення, кафедра поведінкових наук та військового лідерства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	27 Транспорт 274 Автомобільний транспорт
Викладач (-і)	
Контактна інформація викладача (-ів)	
Консультації по курсу відбуваються	щочетверга, 14.00 – 16.00 онлайн-консультації
Сторінка курсу	
Інформація про курс	<p>Курс відноситься до вибірових освітніх компонентів (загальних) підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 274 Автомобільний транспорт на першому (бакалаврському) рівні.</p> <p>Курс «Психологія» розроблений таким чином, щоб надати слухачам базові знання з психології.</p> <p>Дисципліна викладається на 4 в обсязі 3 кредити ЄКТС</p>
Коротка анотація курсу	<p>Курс відноситься до вибірових освітніх компонентів (загальних) підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 274 Автомобільний транспорт на першому (бакалаврському) рівні.</p> <p>Курс «Психологія» побудований з врахуванням специфіки підготовки фахівців з експлуатації автотехніки. Тому поряд з загальними засадами теорії психології, у ньому значна увага приділена вивченню структури психіки та у суб'єктивному відображенні об'єктивного світу. Впроваджено досвід ООС (АТО) щодо системного огляду теоретичних питань природи стресу та реакцій на стрес в бойових умовах, діагностика наслідків бойового стресу, а також рекомендації щодо першої психологічної допомоги та самопомоги з застосування технік психічної саморегуляції військовослужбовців. Акцентується увага на заходах профілактичної роботи конфліктів у військовому середовищі та їх вирішення, у т.ч. в ході ведення бойових дій.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є формування компетентностей у відповідності до вимог освітньо-професійної програми (стандарту вищої військової освіти) військових фахівців всіх напрямів підготовки. Навчити курсантів використанню соціально-психологічних технологій, прийомів та методів психологічного впливу на підлеглих, принципам і закономірностям прояву психіки, практиці діагностики та прогнозування, регуляції та вирішення конфліктів, використанню психологічних методик та складання психологічного портрету військовослужбовців.</p>
Список основної та додаткової літератури	<p>Рекомендована література</p> <p>Основна</p> <p>1. Бойко О.В., Миценко Д.В., Романишин А.М. Психолого-педагогічний практикум лідерства командира взводу (роти): Навчально-методичний посібник. Львів: АСВ,</p>

2009. 153 с.

2. Блінов О. Психологія бойової психічної травми: монографія/ О.А.Блінов. К.: Талком, 2016.246 с.

3. Військова педагогіка у професійній діяльності офіцера і сержанта: Частина I “Загальні основи педагогіки та військової дидактики” / О.В.Бойко, Л.В. Коберський, В.М. Кожевніков, А.М. Романишин, С.В. Скрипник. Л.: АСВ. 2012. 448с.

4. Військова педагогіка у професійній діяльності офіцера і сержанта: Частина II “Методика та системи виховання військовослужбовців” / О.В.Бойко, Л.В. Коберський, В.М. Кожевніков, А.М. Романишин, С.В. Скрипник. Л.: АСВ. 2012. – 370с.

5. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В. М., психологія : схеми, опорні конспекти, методики: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. Ред.. М. С. Корольчука. К.: Ельга, ніка -Центр, 2010.320 с.

6. Лідерство сержанта та офіцера (психолого-педагогічний аспект): Навчально-методичний посібник / О.В.Бойко, О.В.Копаниця, А.В.Луньков, А.М.Романишин, Н.Спейд. Львів: ЛІСВ, 2009. 188 с.

7. Шадських Ю.Г. Психологія і педагогіка: Навчальний посібник . 2-ге вид., виправ.Львів: « Магнолія 2006», 2009. 320 с.

8. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Либідь, 2002. 560 с.

9. Наказ ГШ ЗС України від 27.04.2018 року №173 «Про затвердження Настанови з морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України».

10. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика соціально-психологічних властивостей та якостей особистості: Навчально-методичний посібник / А.Б. Неурова, О.С. Капінус, Т.Л. Грицевич. Львів: НАСВ, 2016. 181 с.

11. Романишин А.М., Т.М., Мацевко, О.С. Капінус, А.Б. Неурова, Профілактика відхильної поведінки у військовослужбовців: навчально-методичний посібник/ А.М. Романишин, Т.М. Мацевко «та ін.» Львів: НАСВ, 2017.165с.

12. Охременко О.Р. Девіантна поведінка військовослужбовців. К.: ВГІ НАОУ, 2000. 72 с.

13. Психологія бою: діяльність командира підрозділу щодо підтримання морально-психологічного стану особового складу в ході бойових дій: навчально-методичний посібник / А.М. Романишин, О.В. Бойко, Д.В. Богородицький «та ін.» Львів: НАСВ, 2015. 322 с

14. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко. Даренко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. К. : ТОВ Вид-во «Логос», 2015. 207 с.

15. Лідерство сержанта та офіцера (психолого-педагогічний аспект): Навчально-методичний посібник / О.В.Бойко, О.В.Копаниця, А.В.Луньков, А.М.Романишин, Н.Спейд. Львів: ЛІСВ, 2009.188 с.

16. Масовий відкритий онлайн-курс «Social Psychology»

	<p>від мережі Coursera https://www.coursera.org/course/socialpsychology.</p> <p>17. Наказ ГШ ЗС України від 27.04.2018 року №173 «Про затвердження Настанови з морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України».</p> <p>18. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика соціально-психологічних властивостей та якостей особистості: Навчально-методичний посібник / А.Б. Неурова, О.С. Капінус, Т.Л. Грицевич. Львів: НАСВ, 2016. 181 с.</p> <p>Допоміжна</p> <p>19. Охременко О.Р. Девіантна поведінка військовослужбовців. К.: ВГІ НАОУ, 2000. 72 с.</p> <p>20. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко. Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. К.: ТОВ Видавництво «Логос», 2015. 207 с.</p> <p>22. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим: Курс лекцій. К.: Наукова думка, 2000. 191 с.</p> <p>23. Шадських Ю.Г. Психологія і педагогіка: Навчальний посібник. 2-ге вид., виправ. Львів: «Магнолія 2006», 2009. 320 с.</p> <p>24. Ягупов В.В. Військова психологія: Підручник. К.: Вид-во Тандем, 2004. 656 с.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>25. Офіційний сайт Міністерства оборони України: http://www.mil.gov.ua/.</p> <p>26. Офіційний сайт Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного: http://www.asv.gov.ua/.</p> <p>27. Журнал «Військо України» (Центральний друкований орган Міністерства оборони України): http://www.mil.gov.ua/index.php?part=vu&lang=ua.</p> <p>28. Психологія колективу військового підрозділу: http://medbib.in.ua/4.html</p> <p>29. Український електронний психолого-педагогічний ресурс. Вісник психології і педагогіки: http://www.psych.kiev.ua</p> <p>30. Навчальні матеріали онлайн: http://pidruchniki.com/12191214/psihologiya/konfliktologiya</p> <p>31. Підручники та книги з психології: http://psih.pp.ua/</p> <p>32. Тести: http://inin.vntu.edu.ua/ukr/index.php?option=com_content&view=article&id=736:test</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	8 годин аудиторних занять, у тому числі 6 годин лекцій, 2 години практичних занять, 2 години диференційованого заліку у 8 семестрі, 82 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>За результатами вивчення навчальної дисципліни «Психологія» слухачі набудуть сукупність знань, умінь, навичок та спроможні будуть виконувати наступні службово-бойові функції і завдання:</p> <p>РН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово під час обговорення професійних питань.</p> <p>РН 4. Відшуковувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.</p>

	<p>РН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів;</p> <p>РН 24. Застосовувати математичні та статистичні методи для побудови і дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, розрахунку їх характеристик, прогнозування та розв'язання інших складних задач автомобільного транспорту</p> <p>РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.</p>
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль	ДЗ - 8 семестр.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	<p>Усне викладення матеріалу</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Дистанційне навчання.</p> <p>Дискусії</p> <p>Вирішення кейсів</p> <p>Презентації</p> <p>Бесіда</p> <p>Практичні заняття з елементами тренінгу.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Проміжне оцінювання :</p> <ul style="list-style-type: none"> - контрольна робота, практичне заняття, – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50); <p>Підсумкове оцінювання (за результатами усього курсу):</p> <ul style="list-style-type: none"> - диференційований залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що роботи курсантів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших курсантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі курсанта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що усі курсанти відвідують усі лекції та групові та практичні заняття курсу. Курсанти мають інформувати викладача про неможливість відвідання занять.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання диференційованого заліку чи екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1.Обґрунтуйте сутність і зміст психології. 2. Визначити галузі психологічної науки. 3.Охарактеризуйте об'єкт, предмет, завдання військової психології, зв'язок з іншими науками? 4.У чому полягає сутність і зміст людської психіки? 5.Обґрунтуйте багаторівневність психіки? 6.В чому полягає багато системність психіки? 7.Розкрийте загальну характеристику особистості. 8. Охарактеризуйте психологічну структуру особистості. 9.Обґрунтуйте сутність і зміст потреб та мотивів діяльності особистості. 10. Опишіть ієрархію людських потреб за А. Маслоу. 11. Розкрийте зміст та особливості психічним властивостям. 12. Розкрийте сутність і зміст поняттю « спрямованість особистості військовослужбовця». 13. Розкрийте сутність і зміст темпераменту воїна. 14.Назвіть типи темпераментів за Гіппократом, К. Юнгом. 15. Розкрийте наукові підходи до типології темпераменту за Е.

	<p>Кречмером.</p> <p>16. Розкрийте наукові підходи до типології темпераменту за Ю.Айзенком.</p> <p>17. Розкрийте наукові підходи до типології темпераменту за І. Павловим.</p> <p>18. Охарактеризуйте ознаки зовнішнього вияву холеричного темпераменту.</p> <p>19. Охарактеризуйте ознаки зовнішнього вияву сангвінічного темпераменту.</p> <p>20. Охарактеризуйте ознаки зовнішнього вияву флегматичного темпераменту.</p> <p>21. Охарактеризуйте ознаки зовнішнього вияву меланхолічного темпераменту.</p> <p>22. Розкрийте сутність і зміст характеру воїна.</p> <p>23. Опишіть основні психологічні умови формування і розвитку характеру військовослужбовця.</p> <p>24. Розкрийте основні типи акцентуацій характеру за К. Леонгардом.</p> <p>25. Розкрийте основні типи акцентуацій характеру за О. Лічко.</p>
Опитування	З метою оцінювання якості курсу буде надана анкета після завершення курсу

Схема курсу

Кількість годин ауд./самоств.	Тема	Результати навчання	Завдання
6/4	Розділ 1. Вступ до загальної психології. Тема 1. Психологія як наука	<p>Засвоїти предмет і завдання психології. Усвідомити психологічну структуру особистості та структуру психіки воїна та розвиток особистості у військовій діяльності.</p> <p>Класифікувати методи психології та бути спроможними застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>Знати типи темпераменту та акцентуації характеру військовослужбовців та надавати психолого-педагогічні рекомендації враховуючи індивідуальну підструктуру психіки особистості, скласти психологічний портрет.</p> <p>Усвідомити проблему наслідків бойового стресу та прояви психічних станів у військовослужбовців.</p> <p>Застосовувати першу психологічну допомогу при гострих стресових реакціях та при паніці.</p> <p>Знати основні напрями роботи командира (начальника) щодо формування та підтримання позитивного психічного стану.</p> <p>Пояснити мову жестів та чинники формування українського національного характеру.</p>	Тести, опитувальники, питання, есе, довідка – доповідь, психологічний портрет.
2/2	Тема 2. Сутність конфлікту та його структура	<p>Знати передумови та причини виникнення конфлікту. Складові конфліктної взаємодії</p> <p>Класифікувати типи конфліктів.</p> <p>Усвідомити вплив конфлікту на соціальне оточення та його учасників. Позитивні та негативні наслідки конфліктів.</p> <p>Обґрунтувати моббінг або психологічне насилля у військовому колективі. та конфлікти в сім'ї військовослужбовця.</p> <p>Застосовувати інструментарій</p>	Тести, опитувальники, питання, есе.

		<p>технології діагностики конфліктів.</p> <p>Вміти діагностувати індивідуальний стиль поведінки у конфліктній ситуації.</p> <p>Вміти застосувати та обчислювати результати дослідження.</p> <p>Інтерпретувати обробку результатів дослідження та здійснювати висновки щодо респондентів.</p>	
--	--	--	--